

Panium - Lamba Ta Shida

Alamomin Hanyar Annabci a cikin Daniyel 11: Rushewar Tarayyar Soviet, Dokar Lahadi, da Tashin Roma ta Zamani

Jeff Pippenger
2025-03-09

Da rushewar Tarayyar Soviet (USSR) a shekarar 1989, aya ta arba'in na Daniyel sura ta goma sha daya ta cika. Aya ta arba'in da daya ita ce dokar Lahadi a cikin Amurka, kamar yadda aya ta goma sha shida ma take. Daga 1989 har zuwa dokar Lahadi a cikin Amurka, aya ta arba'in babu abin da yake cikinta. Rushewar Tarayyar Soviet (USSR) a shekarar 1989 an kuma gane ta a aya ta goma ta Daniyel sura ta goma sha daya, wadda da farko Antiochus Magnus ne ya cika ta.

Antiochus III Magnus, sarkin Seleucid “na arewa,” ya yi mulki daga 223–187 K.Z., kuma ya nemi maido da yankunan da ya rasa ga Ptolemyawa (“sarkin kudu”) bayan Yaƙin Siriya na Uku (246–241 K.Z.). Yaƙin neman zaɓensa a Yaƙin Siriya na Huɗu (219–217 K.Z.) ya kasance da nufin kwace Coele-Syria, Phoenicia, da Palestine. A shekara ta 219 K.Z. Antiochus ya nufi kudu da yaƙi, ya kwace Seleucia-in-Pieria, Tyre, da Ptolemais (Acre), yana sake samun sansanonin gabar teku masu ƙarfi. A shekara ta 218 K.Z. ya ci gaba da kaiwa gaba, ya kwace Philadelphia (Amman), yana matsawa zuwa kan iyakar Masar, da nufin dawo da ƙasashen Seleucid da aka rasa har zuwa Gaza. Antiochus ya dakatar da cigabansa a shekara ta 218 K.Z., yana tabbatar da abin da ya samu tare da shirin kai farmaki na ƙarshe mai yanke hukunci. Ptolemy IV Philopator, sarkin Ptolemyawa, ya tattara runduna domin ya tarye shi, kuma sojojin Masar suka ƙarfafa ta. Aya ta goma ta Daniyel goma sha daya ta bayyana wannan motsi na Antiochus, ta haka tana riga tana nuni da rushewar Tarayyar Soviet a shekara ta 1989, kuma tana zama misalin aya ta arba'in.

Amma 'ya'yansa za su tashi da ƙarfi, su kuma tara taron manyan rundunoni masu yawa; daya kuwa lalle zai zo, ya yi ambaliya, ya ratsa; sa'an nan zai komo, ya tashi da ƙarfi, har zuwa ga kagararsa. Daniyel 11:10.

Sa'ad da sarkin arewa a aya ta arba'in “ya yi ambaliya ya kuma ketare,” wannan ya yi daidai da sarkin arewa na aya ta goma wanda “ya yi ambaliya ya kuma wuce ta ciki.” A cikin ayoyin biyu kalmomin Ibrananci daya ne tak, waɗanda aka fassara ne kawai da ɗan bambanci kaɗan. Wannan shi ne irin wannan furuci da ake samu a cikin Ishaya 8:8.

Kuma zai ratsa cikin Yahuza; zai yi ambaliya ya kuma ketare, har ma ya kai ga wuya; kuma shimɗiɗar fikaƙinsa za ta cika faɗin ƙasarka, ya Immanuwel. Ishaya 8:8.

Kowace daga cikin ayoyi ukun tana nuna wani sarkin kudu ne da wani sarkin arewa ya ci. Antiochus, sarkin arewa, ya rinjayi Ptolemy, sarkin kudu, kamar yadda Sennacherib ya rinjayi Yahuza, sarkin kudu, haka kuma kamar yadda sarkin arewa a aya ta arba'in ya share Tarayyar Soviet (USSR) a shekarar 1989. Ayoyi uku tare da cikin tarihinsu guda uku na waɗannan ayoyin, suna gano “lokacin ƙarshe” a shekarar 1989. Saboda haka, aya ta goma ita ce 1989, kuma aya ta goma sha shida ita ce dokar Lahadi a cikin Amurka, kamar yadda aya ta arba'in da daya take.

Ayoyi goma sha ɗaya zuwa goma sha biyar wani sashe ne na Nassi, wanda kuma yake da cikas tarihi da ke bayyana takamaiman alamomin annabci a cikin boyayyen tarihin aya ta arba'in. Kafin dokar Lahadi a cikin Amurka, amma bayan 1989, an gabatar da yaƙin Raphia da abin da ya biyo bayansa a cikin ayoyi goma sha ɗaya da goma sha biyu, kuma an gabatar da yaƙin Panium a cikin ayoyi goma sha uku zuwa goma sha biyar.

Dokar Lahadi ita ce kayyadadden lokaci; gama a can ne aka warkar da mummunar raunin mutuwa na papanci, kuma shugaban Kirista ya koma kan kursiyin duniya. An misalta wannan ba da iko ta wurin naɗa papanci a kan karagar mulki a shekara ta 538, da kuma naɗa Roma ta arna a kan karagar mulki a yaƙin Actium. Da zarar an naɗa Roma ta arna a bisa annabci, ta yi mulki mafi girma na tsawon shekaru 360. Da zarar aka naɗa papanci a kan karagar mulki a shekara ta 538, ta yi mulki mafi girma na tsawon shekaru dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin. Da zarar an warkar da mummunar raunin mutuwa a lokacin dokar Lahadi, papanci za ta yi mulki mafi girma na watanni 42 na alama.

Sai na ga ɗaya daga cikin kawunansa kamar an yi masa rauni har mutuwa; amma aka warkar da rauninsa na kisa. Sai dukan duniya ta yi mamakin bin dabbar. Suka yi sujada ga macijin, wanda ya ba dabbar iko; suka kuma yi wa dabbar sujada, suna cewa, Wane ne yake kama da dabbar? Wane ne kuma zai iya yin yaƙi da ita? Kuma aka ba ta baki mai faɗin manyan al'amura da saɓo; aka kuma ba ta iko ta ci gaba har wata arba'in da biyu. Ru'ya ta Yohanna 13:3–5.

Aya ta 27 ta ce “dukansu” game da waɗannan sarakuna biyu:

Zukatan waɗannan sarakuna biyu kuma za su karkata ga aikata mugunta, kuma za su yi karya a kan teburi ɗaya; amma ba zai yi nasara ba: gama har yanzu karshe yana nan a lokacin da aka kayyade. Daniyel 11:27.

Sarakuna biyu da ake magana a kai a aya ta ashirin da bakwai su ne sarakunan da aka ambata a ayoyi biyun da suka gabata, waɗanda daga baya suka yi yaƙin Actium.

Kuma zai tayar da karfinsa da gwarzantakarsa gāba da sarkin kudu tare da babban runduna; sarkin kudu kuma za a tayar da shi zuwa yaƙi da runduna mai girma kwarai da karfi; amma ba zai tsaya ba, gama za su kulla masa makirce-makirce. I, waɗanda suke cin rabon abincinsa za su hallaka shi, rundunarsa kuma za ta malala ta bazu; mutane da yawa kuma za su fāɗi a kashe. Daniyel 11:25, 26.

Saboda haka, aya ta ashirin da bakwai tana haifar da wani sabani da ya wajaba a fahimce shi kafin mu ci gaba. A aya ta ashirin da huɗu, “lokacin” yana wakiltar tsawon shekaru 360, wanda ya fara da yaƙin Actium kuma ya kare a kayyadadden lokaci a shekara ta 330.

Sarkin kudu a yaƙin shi ne Cleopatra, wadda take cikin kawance da Marc Antony. Octavius kuwa shi ne sarkin arewa wanda zai yi nasara a kansu duka biyun. A lokacin da aka kayyade (31 BC) sarakuna biyun nan da a dā suka zauna a tebur guda suna yi wa juna karya za su fuskanci juna a yaƙin Actium.

Sarakuna biyu da suke a teburin sun yi daidai da tarihin yaƙin Panium (ayoyi 13 zuwa 15), inda aka yi kawance tsakanin Antiochus Magnus da Phillip na Macedon. Wannan kawancen na tarihi ya yi daidai da kawancen alama da aka wakilta a cikin sunan Panium a zamanin Kristi—Caesarea Philippi. Haka kuma an wakilci wannan kawancen a aya ta arba'in sa'ad da aka share USSR a shekara ta 1989 ta wurin kawance tsakanin Reagan da Paparoma John Paul II. Sarakunan biyu suna yi wa juna karya kafin 31 BC, abin da ya yi daidai da dokar Lahadi a Amurka, sabili da haka karyaƙarsu tana faruwa kafin aya ta goma sha shida, a cikin tarihin da ayoyi 13 zuwa 15 suka wakilta, waɗanda suka cika a yaƙin Panium shekaru goma sha bakwai bayan yaƙin Raphia, da kuma shekaru ɗari da talatin da bakwai kafin Pompey ya ci Urushalima da yaƙi cikin cikaƙar aya ta goma sha shida.

A aya ta ashirin da takwas, Octavius, mai nasara a kan duka Cleopatra (sarkin kudu) da Marc Antony, “ya koma ƙasarsa da manyan dukiyoyi; zuciyarsa kuma za ta kasance gāba da alkawari mai tsarki; zai kuma aikata manyan ayyuka, sa'an nan ya koma ƙasarsa.” Uriah Smith ya bayyana waɗannan nasarori biyu a matsayin Actium a shekara ta 31 K.H. da kuma hallakar Urushalima a shekara ta 70 A.H. Saboda haka, aya ta ashirin da takwas tana fayyace tarihin da ya fara daga yaƙin Actium, wanda shi ne farkon shekaru 360, da kuma hallakar Urushalima a shekara ta 70 A.H.

Sa'an nan zai komo ƙasarsa da dukiya mai yawa; zuciyarsa kuwa za ta kasance gāba da alkawari mai tsarki; zai kuma aikata manyan abubuwa, sa'an nan ya komo ƙasarsa. Daniel 11:28.

Karshen jimlar aya ta ashirin da huɗu (har zuwa wani lokaci) zuwa gaba yana wakiltar wani layin tarihi wanda ya fara a 31 BC, kuma ya ƙare a ƙarshen jimlar aya ta talatin da ɗaya (za su kafa abin kyama mai kawo hallaka) wanda ya cika a shekara ta 538. Layin ya fara da yaƙin Actium, wanda yake nuna farkon mulkin Roma arna cikin cikakken iko na tsawon shekaru ɗari uku da sittin. Layin ya ƙare a shekara ta 538, lokacin da Roma ta Paparoma ta fara mulki cikin cikakken iko na tsawon shekaru dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin. A cikin ayoyin da tarihin da ya cika ayoyin, lokacin da aka kayyade a 330 yana wakiltar wani rarrabuwa a tarihin Roma arna a matsayin masarauta ta huɗu ta annabcin Littafi Mai Tsarki. Bayan farkon lokacin mulki cikin cikakken iko na tsawon shekaru ɗari uku da sittin, sai kuma shekaru ɗari biyu da takwas na wargajewar daular kafin fafaroma ta hau karagar mulki a aya ta talatin da ɗaya a shekara ta 538. A cikin jerin waɗannan ayoyi takwas, aya ta ashirin da bakwai kaɗai ce take nuna cikawar tarihi wadda ta faru kafin yaƙin Actium a 31 BC.

Aya ta ashirin da bakwai ta bayyana wani haɗuwa tsakanin sarakuna biyu kafin “ƙayyadadden lokaci,” kuma aya ta ashirin da tara ta bayyana “ƙayyadadden lokaci.” “Ƙayyadadden lokaci” na aya ta ashirin da bakwai shi ne farkon zamanin shekaru ɗari uku da sittin, kuma “ƙayyadadden lokaci” na aya ta ashirin da tara shi ne ƙarshen zamanin shekaru ɗari uku da sittin. Farko da ƙarshe suna wakiltar “ƙayyadadden lokaci.”

Karfafa ikon Roma ta arna ya fara ne sa'ad da ta yi nasara a kan cikas na uku na yanki kamar yadda aka wakilta a cikin Daniel 8:9.

Kuma daga ɗaya daga cikinsu sai wani karamin kaho ya fito, wanda ya kasaita kwarai, wajen kudu, da wajen gabas, da wajen kasa mai daraja. Daniyel 8:9.

Karfafawar ta fara ne a yaƙin Actium, da kuma biyayya da aka sa wa sarkin kudu (Masar) daga baya, kamar yadda yake a aya ta tara ta babi na takwas.

Karshen mulkin Roma arna a matsayin mulki na huɗu na annabcin Littafi Mai Tsarki ya kare a shekara ta 538 sa'ad da Roma ta papanci ta rinjayi cikas na uku na kasa da ya hana ta. Dukan tsawon lokacin nan na shekaru ɗari biyar da sittin da takwas daga yaƙin Actium har zuwa 538 ya fara ne da Roma arna ta ci nasara a kan cikas nata na uku, ta kuma zama mulki na huɗu na annabcin Littafi Mai Tsarki; kuma ya kare ne sa'ad da Roma ta papanci ta rinjayi cikas nata na uku na kasa.

A matsayin mulki na huɗu na annabcin Littafi Mai Tsarki, tarihin da aka wakilta yana bayyana lokaci biyu, na fari lokacin da Roma ta ɗaukaka kanta, sannan ya biyo da wani lokaci da ke bayyana faɗuwar Roma. Farkon wannan lokaci na farko na ɗaukaka shi ne kuma farkon dukan zamanin da Roma arna ta yi mulki a matsayin mulki na huɗu na annabcin Littafi Mai Tsarki. Lokaci na farko na ɗaukakar Roma yana farawa kuma yana karewa da kayyadadden lokaci, haka kuma yana farawa da haɗewar masarautun arewa da kudu. Yana karewa da rarrabuwa zuwa masarautar gabas da masarautar yamma. Farawa da karewa da kayyadadden lokaci, da kuma farawa da karewa, suna wakiltar rabe-raben huɗu na masarautar Aleksanda.

Lokutan da aka kayyade guda biyu na ayoyi na ashirin da bakwai da na ashirin da tara suna wakiltar alamar hanya ta farko da ta karshe, wadda take bayyana lokacin da Roma take mulki cikin cikakken iko. A lokacin dokar Lahadi a Amurka, cikin cikas aya ta arba'in da ɗaya da kuma aya ta goma sha shida na Daniyel goma sha ɗaya, lokacin da Roma ta zamani za ta yi mulki cikin cikakken iko har na watanni arba'in da biyu na alama yana farawa. Lokaci na farko da aka kayyade a aya ta ashirin da bakwai shi ne dokar Lahadi a Amurka, kuma lokaci na biyu da aka kayyade yana wakiltar lokacin da kasa ta karshe a duniya za ta bi misalin Amurka ta kuma tilasta dokar Lahadi ta karshe, kuma ta yin haka tana bayyana tilastawar Asabar ta gunki a faɗin duniya.

Wadannan alamomin annabci biyu su ne dokar Lahadi a Amurka har zuwa aiwatar da dokar Lahadi ta duniya, kuma wadannan dokokin Lahadi biyu su ne lokatai biyu da aka kayyade a aya ta ashirin da bakwai da ta ashirin da tara. Lokacin farko da aka kayyade na aya ta ashirin da bakwai kuma an misalta shi ta wurin dokar Lahadi ta Constantine a shekara ta 321, kuma dokar Lahadi ta papacy a Majalisar Orleans a shekara ta 538 tana wakiltar dokar Lahadi ta duniya.

A cikin mahallin ayoyi na goma sha uku zuwa goma sha biyar, yaƙin Panium shi ne tarihin da ya rigayi dokar Lahadi ta aya ta goma sha shida. A cikin wannan tarihin ne aka cika haɗuwar sarakuna biyun da suke yi wa juna karya. Ayoyi na goma sha uku zuwa goma sha biyar bangare ne na tarihin da aka wakilta a ayoyi na goma zuwa goma sha shida. Ayoyin sun fayyace Yaƙin Siriya na huɗu a aya ta goma, yaƙin Raphia a aya ta goma sha ɗaya, da abin da ya biyo bayan wannan yaƙi a aya ta goma sha biyu. Ayoyi na goma sha uku zuwa goma sha biyar suna wakiltar tarihin shekarar 200 K.H.K., lokacin da aka cika yaƙin Panium, kuma lokacin da Roma ta arna, wadda aka wakilta a matsayin 'yan fashin mutanenka, ta shiga cikin labarin annabci.

Daniyel sura goma sha ɗaya aya ta arba'in tana bayyana rushewar Tarayyar Soviet (USSR) a shekara ta 1989, kuma aya ta goma sha shida tana bayyana dokar Lahadi a Amurka. Taron tsakanin sarakuna biyu waɗanda suke yi wa juna karya kafin lokacin da aka kayyade, wanda shi ne yaƙin Actium, yana faruwa ne a cikin tarihin aya ta arba'in wanda yake biye da lokacin ƙarshe a 1989 kuma yana ƙarewa da dokar Lahadi a Amurka. Aya ta ashirin da bakwai alamar hanya ce a cikin boyayyen tarihin aya ta arba'in, tana faruwa bayan 1989, amma kafin dokar Lahadi. "Taron" da ke cikin aya ta ashirin da bakwai alamar hanya ce kafin ba Roma iko a dokar Lahadi. Akwai alamu na hanya da dama da suke kaiwa ga ba papanci iko a shekara ta 538, kuma waɗannan alamu na hanya ma suna faruwa ne kafin lokacin da aka kayyade. Ɗaya daga cikin waɗannan alamun hanya na annabci shi ne dokar Justinian a shekara ta 533, wadda ta cika batun da aya ta talatin ta ambata game da "yin fahimta tare da waɗanda suka yashe alkawari."

Sauran alamomin hanya da suke kaiwa ga kayyadadden lokaci a tarihin Roma ta arna su ne shekarar 330, lokacin da Roma ta arna ta kifar kuma a lokaci guda ta ba da "kujerar mulki" ga ikon papacy. A shekara ta 496, Clovis ya ba da "ikon sa" ga papacy. Cikin cikas annabcin Daniyel bakwai, Roma ta arna ta cire "ƙahoni uku" domin papacy, ta ƙarshe kuwa ita ce kawar da Ostrogoths daga birnin Roma a shekara ta 538. A shekara ta 508, an ajiye addinin arna a gefe a matsayin addinin doka na masarauta, aka maye gurbinsa da Katolika. Shekara ta 538 tana wakiltar dokar Lahadi ta aya ta arba'in da ɗaya, kuma shekara ta 496 tana wakiltar 1989 lokacin da Reagan, kamar yadda Clovis ya yi, ya sadaukar da ikonsa ga fafaroma na Roma. Shekara ta 330 tana nuna dokar Lahadi, gama a can ne papacy ta koma kujerar iko.

Wannan ya nuna cewa duka 538 da 330 suna wakiltar lokacin da aka kayyade, wato ayoyi na goma sha shida da na arba'in da ɗaya. 496 yana wakiltar 1989, wanda ya cika aya ta goma da kuma aya ta arba'in a cikin Daniel 11 da Ishaya 8:8. 508 yana bayyana lokacin da aka ajiye addinin doka na masarautar gefe domin Katolika. Tun daga Clovis a 496 har zuwa 508, an nuna kawarwa a hankali da kuma maye gurbin addinin doka na masarautar. A cikin tarihin da ya fara a 330, faɗuwar Roma ta Yamma a hankali tana wakilta ta ƙaho huɗu na farko, ta haka tana bayyana hallaka a hankali wadda ta fara da dokar Lahadi a Amurka.

Faɗuwar Roma arna a hankali bayan dokar Lahadi ta Constantine a shekara ta 321 tana misalta faɗuwar Amurka a matsayin mulki na shida na annabcin Littafi Mai Tsarki da ya kai ga dokar Lahadi. Sa'an nan kuma hukuncin ƙaho huɗu za a kawo a kan Amurka, kamar yadda Sister White ta bayyana sa'ad da ta ce, "biyayya baya ta ƙasa za ta biyo bayan halakar ƙasa." Ezekiyl kuma ya ƙara shaida game da horo mai ninki huɗu.

Maganar Ubangiji ta sāke zuwa gare ni, tana cewa, Ɗan mutum, sa'ad da ƙasa ta yi mini zunubi ta wurin yin babban cin amana, sa'an nan zan miƙa hannuna a kanta, in karya sandar abincinta, in aika yunwa a kanta, in kuma datse mutum da dabba daga cikinta. Ko da waɗannan mutane uku, Nuhu, Daniyel, da Ayuba, suna cikinta, za su ceki rayukansu kaɗai ne ta wurin adalcinsu, in ji Ubangiji Allah. In na sa mugayen namomin jeji su bi ta cikin ƙasar, su lalatar da ita, har ta zama kufai, ba kuwa mai wucewa ta cikinta saboda namomin ba: Ko da waɗannan mutane uku suna cikinta, ina raye, in ji Ubangiji Allah, ba za su ceki 'ya'ya maza ko 'ya'ya mata ba; su kaɗai ne za a ceki, amma ƙasar za ta zama kufai. Ko kuwa in na kawo takobi a kan

waccan kasa, in ce, Takobi, ka bi ta cikin kasar; har in datse mutum da dabba daga cikinta: Ko da wadannan mutane uku suna cikinta, ina raye, in ji Ubangiji Allah, ba za su ceci 'ya'ya maza ko 'ya'ya mata ba, sai dai su kadai ne za a ceci kansu. Ko kuwa in na aika annoba cikin waccan kasa, in zubo fushina a kanta cikin jini, domin in datse mutum da dabba daga cikinta: Ko da Nuhu, Daniyel, da Ayuba suna cikinta, ina raye, in ji Ubangiji Allah, ba za su ceci da ko 'ya ba; za su ceci rayukansu kadai ne ta wurin adalcinsu. Gama ga abin da Ubangiji Allah ya ce; Ballantana kuma sa'ad da na aika hukuncena hudu masu tsanani a kan Urushalima, wato takobi, da yunwa, da mugun namin jeji, da annoba, domin in datse mutum da dabba daga cikinta? Duk da haka, ga shi, za a bar saura a cikinta wafanda za a fito da su, maza da mata: ga shi, za su fito zuwa gare ku, za ku ga halayensu da ayyukansu; za a kuwa ta'azantar da ku game da muguntar da na kawo a kan Urushalima, wato dukan abin da na kawo a kanta. Za su kuwa ta'azantar da ku sa'ad da kuka ga halayensu da ayyukansu: za ku kuma sani cewa ban yi dukan abin da na yi a cikinta ba sai da dalili, in ji Ubangiji Allah. Ezekiel 14:12–23.

Za mu ci gaba da wadannan tunane-tunane a makala ta gaba.